

PARTEIKOOSOLEKULT

Teisipäeval, 26. septembril toimus TPI aulast instituudi parteiorganisatsiooni üldkoosolek. Koosoleku avas EKP TPI komitee sekretär B. Hiire. Organisatsiooni ees seisvatest ülesannetest seoses parteidokumentide vahetamisega rääkis dots V. Arhangelski. Dots. H. Kroon oma sõnavõttus rääkis, kuidas on

instituut täitnud NSV Liidu 50. aastapäeva auks võetud sotsialistlike kohustus. Järgnesid organisatsiooniliste küsimuste arutamine ja sõnavõttud. Instituudi parteikomitee uued liikmed on ELKNÜ TPI komitee sekretär Rein Erme ja filosoofia kateedri assistent Peeter Laido.

NÄDALA VAHETUS KLOOGAL

Pühapäeva hommikul jõudsin Klooga spordilaagrisse just siis, kui rahvas oli loengut kuulamas. Kuulajateks esimeste kursuste rühmavanemad ja komsomoliigruppide sekretärid — neile ja oli seekordne kolmepäevane laager Kloogal komsomolite komitee eestvõtmisel korraldatud. Vajalik asi igal juhul, sest eks esimese kursuse tudeng tunne end meie suures majas esialgu omajagu nõutuna ja igasugused nõuanded kuluvad ära, eriti kui veel kohe esimesel kursusel pead olema võimaline teisi juhtima ja rühmavanema või komsorgi ametit pidama. Nii ongi sügisene seminarilaager esimeste kursuste aktiivile saanud traditsiooniliseks ürituseks.

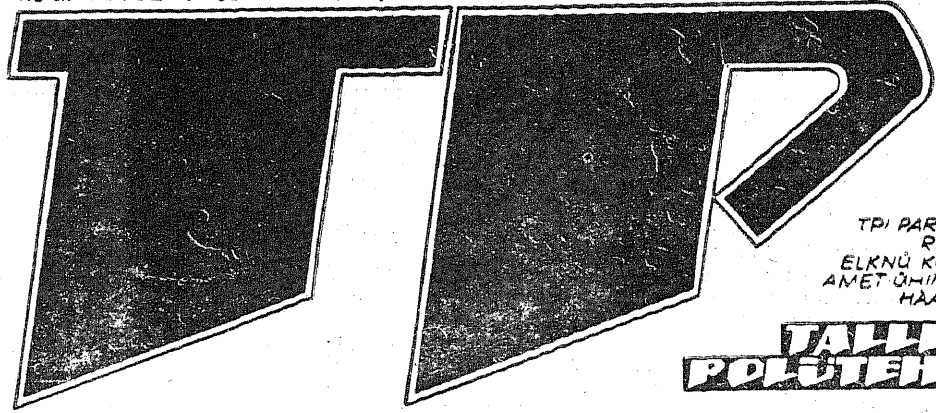
Seekord sõideti laagrisse reedel, 22. septembri õhtul. Laagri komandandi kohuseid täitev Pear Tang (TP-51) oli nõus pikemalt rääkima, mis kolme päeva (õigemini küll kahe päeva ja ühe õhtupooliku) jooksul teha jõutud. Reedel tehti sissejuhatuses tutvumisõhtu, et algusevõrastusest üle jõuda ja üksteisega kenasti «sina» peale saada. Laupäeva hommik algas kohe jutuajamistega — õigemini olid rääkijad ja kuulajad: instituudi komsomolite komitee liikmed rääkisid oma tööst ja sellest, mida ja kuidas tuleb teha vastvalitud juhtidel. Laagrisse kutsutud olid varmad kuulama. Rääkisid komsomolite komitee sekretärid Rein Erme, Mait Aadna ja Mihhail Klement, sõna oli sektorite juhatajail — olmesektorist rääkis Ago Pohlak, õppesektorist Toomas Masing, välisvahetuse probleemidest välissuhete sektori juhataja Tõnu Kaarelson, organisatsioonilise töö sektorist Aleksander Plotkin. «Tehnilisest» muredest, mis komsomolite töös ette tulevad ja sellest, kuidas neid paremini ja kergemini lahendada saaks ja peaks. Rääkis arvestusektori juhataja Leili Ojames. Rääkimiste vaheajal liigutati

vajalikul määral istumisest kangeks jäänud konte — võimalused improviseeritud pallimängude ja niisama liikumise jaoks olid olemas — ümberringi palju värsket õhku ja palliväljakudki. Õhtul sai jälle puhkeõhtut peetud ja järgmine hommik nõudis taas virge olemist. Rahvusvaheliste Suhete Klubi (RSK) president Annes Andresson aitas oma jutuga meieni tähtsamatesse välispoliitilistesse sündmustesse selgust tuua, oli näha, et jutt kuulajaid tõesti kuulama pani ja küsimusigi tuli tagantjärele rõhkesti. Annes rääkis ka sellest, mida endast kujutab ja millega tegeleb RSK ja kuidas on võimalik klubi liikmeks saada. Juttu tuli neljapäevast RSK õhtust ja sellest, et seekord on kavas arutada välismaal olnud ehitusmalevarühmade tööd; seda, mis oli halba, mis head, ja kuidas tulevat aastal veel parem oleks.

Oli juttu meie ajalehestki ja «Polütehnikule» kaastöö tegemise võimalustest. Paraku on (kahjuks küll!) veel liiga tihti nii, et päris suur osa tudengitest (ja küllap vist hästi suur osa esimese kursuse tudengeist) ei tea, et meie instituudil üldse häälekandja olemas on, rääkimata sellest, et oleks iseenal tahtmist (ja ka julgust!) üle toimetuse ukse astuda. Ja ometi peaks «TP» olema üliõpilastele! Vaevast usutav, et tipikooli just kõik need tulevad, kes keskkooli või tehnikumi ajal kirjandi kirjutamist kõige hirmsamaks asjaks maamunad pidasid. Praegu annab «Polütehnik» küll kõik võimalused teha ühiskondlikku tööd, mida üks tudeng nagunii kindlasti tegema peab: Nõnda, — ega's muud kui jääb loota, et kõik toimetusepooldes pöördumised ei jää mitte hüüdjaks hääleks kõrbes.

Huviga kuulati prorektor dots. H. Tiismust, kes oli tulnud laagrisse, et värskeid tudengeid kurssi viia nende kõige

KÕIGI MAADE PROLETAARLASED, ÜHINEGE!

Nr. 28 (682)

Reedel, 29. septembril 1972

XXIV AASTAKÄIK

Stipendiumide määramise uuest korrast

18. aprillil kinnitas NSV Liidu Kõrgema ja Keskerihariduse Ministerium uue stipendiumide määramise ja väljamaksmise korra juhendi.

Teatavasti makstakse NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu 18. oktoobri 1971. a. määruse alusel I–IV kursuse üliõpilastele stipendiumi 40 rubla kuus, V–VI kursuse üliõpilastele, samuti IV kursuse üliõpilastele, kelle õppeaeg kestab nelj aastat — 45 rubla kuus. Mäe-, metallurgia-, nafta- ja metsaerialadel on stipendium 10 rubla suurem ja NSV Liidu Kõrgema ja Keskerihariduse Ministeriumi poolt kinnitavatel eritehnikaerialadel 15 rubla suurem.

Stipendiumi määramisel võetakse arvesse edasijõudmist õppetöös ja osavõttu ühiskondlikust tööst. Esmajärgkorras saavad stipendiumi üliõpilased, kellel on väga head ja head hinded.

Stipendiumid määratakse olenevalt eksamissessiooni tulemustest kaks korda õppeaastas. Üliõpilastele, kes sooritasid kõik eksamid (samuti diferentseeritud arvestused) hindede väga hea ja paistsid silma ühiskondliku ning teaduslik-tehnilise tööga, suurendatakse stipendiumi 25%. Üksikjuhtudel on rektoril õigus suurendada sti-

pendiumi 15% neile üliõpilastele, kes sooritasid eksami väga headele ja headele hinnetele ning paistsid silma ühiskondliku ja teaduslik-tehnilise tööga.

Ettepanekud stipendiumi määramiseks teeb teaduskonna stipendiumikomisjon. Dekaan otsusele stipendiumi mitterääramise kohta võib üliõpilane kaebuse esitada rektorile.

Stipendiumi määratakse eksamissessioonile järgneva kuu esimesest kuupäevast. Üliõpilastele, kes eksamissessiooni kestel parandasid oma mitterahuldavaid hinded, määratakse stipendiumi üldistel alustel. Neile, kes sellega hilinesid, stipendiumi ei määrata. Esimese kursuse üliõpilastele makstakse sügissemestril stipendiumi sisseastumiseksamite tulemuste alusel, kuid ilma 25- ja 15-protsendilise lisata.

Üliõpilastele, kes dokumentidega tõendatud mõjuvatel põhjustel (haigus jms.) ei ilmunud eksameile, makstakse stipendiumi edasi kuni eksamite sooritamiseni dekaani poolt määratud individuaaltähtaegadel, mille järel stipendium määratakse üldistel alustel.

Rektoril on õigus stipendiumi ajutiselt ära võtta distsipliinrikkunud üliõpilastelt.

E. TONISMÄE

ÜHISELAMUD!

TPI a/ü-komitee ja komsomolite komitee kuulutavad välja instituudi ühiselamute iga-aastase konkurss-ülevalutuse.

Eesmärk — parandada olmekultuuri ühiselamutes, välja selgitada parim ühiselamu ja korralikumad toad.

Konkurss toimub kahes etapis.

Esimesel etapil selgitatakse välja iga teaduskonna ühiselamu parim tuba ja ka halvim. Parimaid premeerivad teaduskondade a/ü-bürood kas kultuurihventariga või ekskursion-

niga vastavalt võitjate soovile. Halvemad saavad sümbolise luua ja nendest antakse kõigile teada.

Esimese etapi kokkuvõtet tehakse kaks korda aastas: 1. detsembriks ja 15. aprilliks.

Teisel etapil selgitatakse välja instituudi parim ühiselamu — 25. aprilliks. Võitjat autasustatakse rahalise preemiaga kuni 600 rubla kultuurihventari muretsemiseks.

J. LAMP,
a/ü-komitee ühiselamute komisjoni esimees

Filmiklubi alustas

Teisipäeval alustas meie filmiklubi oma tänavuste õhtutega. Uueks filmitaastaks soovis kõigile kokkutulnuile head pealehakkamist prof. Georgi Golst. Kohal oli kinokomitee esindaja Reet Koidu, kes andis meie klubile üle üleliiduliselt filmiklubide alaseltsi konkursilt saadud aukirja. Siis sai sõna filmiklubi esimees Jüri Lamp, kellelt kuuldi lühidalt tänavustest plaanidest, samuti saadi tutvavaks filmiklubi juhatusel liikmetega. Järgnes kohtumine meie kom-

somolite komitee külaskäiguga Helsingi Tehnikaülikooli tudengitega, kellest kaks — Olavi Kalaja ja Markku Aaltonen — kuuluvad tehnikaülikooli filmiklubisse. Tiit Merisalu vahendusel said klubilised teada, millega tegeleb põhjanaabrite filmiklubi ja mida uut on toimunud Soome viimaste aastate kinoelus üldse.

Filmprogrammina vaadati seekord gruusia režissööri Abduladze filmi «Pälv» ja komöödiat «Kaelakee minu kallimale».

SÜGISEL 28 AASTAT TAGASI VABASTATI TALLINN

KODULINN

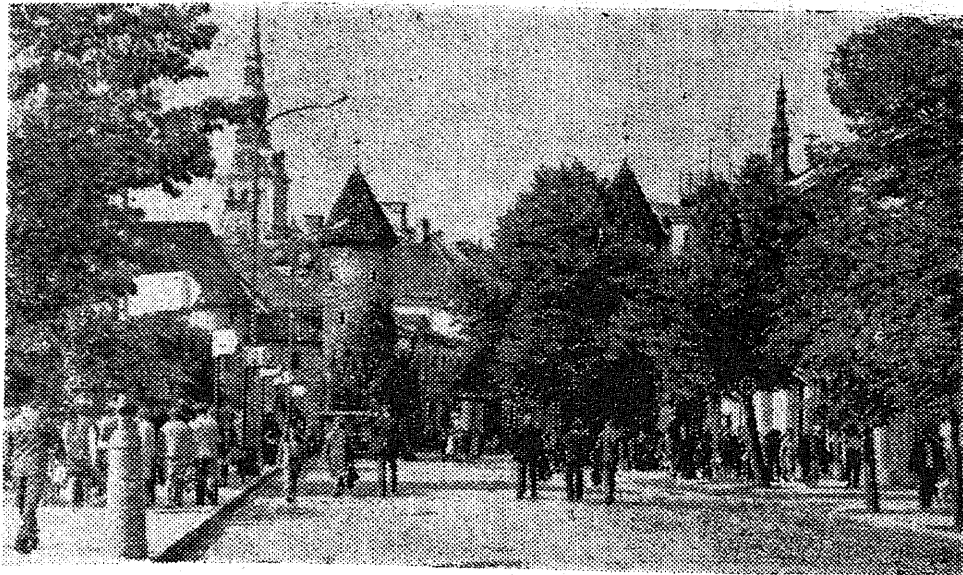

Foto: U. LOIGOM

ÕPPEMETOODILISTE MATERJALIDE KONTROLLIST

1971/72. õppeaasta kevadmestril tutvus TPI rahvakontrolligrupp metoodiliste materjalidega instituudi kateedrites (välja arvatud ühiskonnateaduste, eriettevalmistuse, kehalise kasvatus ja Kohtla-Järve üldtehnilise teaduskonna kateedrid). Kontrollitud 38 kateedrist võib olukorraga rahule jääda järgmistes kateedrites: mehaanika teaduskonnast masinaehituse tööstuse automatiseerimise ja masinaehituse tehnoloogia kateedris, ehitusteaduskonnast arhitektuuri ja sanitaartechnika kateedris ning majandusteaduskonnast töökaitse kateedris. Kõigis ülejäänud kateedrites ilmnes mitmeid tõsiseid puudujääke nii loenguprogrammide kui ka laboratoorsete tööde ja kursuseprojektide ju-

hendite jm. metoodiliste materjalide osas. Nii näiteks puudusid elektriajamite, automaatika, masinaelementide ja ehitusökonoomika kateedrites reas õppeainetes laboratoorsete tööde ja kursuseprojektide metoodilised juhendid. Sooljusenergeetika kateedris oli aga 33-s loetavas õppeaines ainult üks (!) loenguprogramm. Teostatud kontrolli tulemuste täpsema kokkuvõttega kateedrite ja õppeainete loikes saab tutvuda õppemetoodika valitsuses. Instituudi rahvakontrolligrupi õppetöö kontrolli sektor (v. õp. R. Munter, AIV-122) ootab kateedritelt kirjalikku abinõude plaani leitud puuduste kõrvaldamiseks koos ära kirjaga õppemetoodika valitsusele, hiljemalt 25. okt. 1972.

TPI rahvakontrolligrupp

BATUMI LEHT MEIE KONTSERDIBRIGAADIST

Batumi ajaleht «Sovetskaja Adžaaria» kirjutas agitbrigaadi esinemistest Batumis järgmist: «Adžaarias jätkuvad sõbralikud kohtumised meie vabariigi töötajate ja külaliste vahel Eestist.

Teisel päeval peale naftatööstusele antud kontserti külastasid Tallinna Polütehnilise Instituudi ja Tallinna Riikliku Konservatooriumi agitbrigaadi liikmed näitusesaali, kus tutvusid gruusia kunstnike tööde näitusega, mis on pühendatud NSV Liidu moodustamise 50. aastapäevale.

Päeval viibisid külalised Eestist sanatooriumis «Adžaaria». Öhtul toimus Filharmoonia Suveteatris kohtumine Batumi linna ametiühinguaktiiviga. Sõbrad Eestist külastasid re-

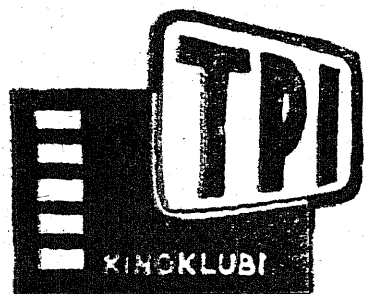
volutsioonimuseumi, kohtusid Batumi masinaehitustehase kollektiiviga, sõitsid Otšamurski teekasvatusevohhoosi, kus esinesid ka kontserdiga.

Huvitavalt möödus kohtumine töölisega Batumi sadamast ja meremeestega. Anti kontsert. Seejärel tehti külalistele ekskursioon kaatriga mööda merd. Öhtul toimus kontsert meremeeste klubis.

Lõppkontserdil ametiühingute kultuuripalees anti agitbrigaadile Eestist üle kultuuripalee aukiri, auaadressid Gruusia LKNÜ Adžaaria oblastikomiteelt, Batumi Riiklikult Pedagoogiliselt Instituudilt.

Täna sõidavad külalised Eestist Suhhumis.»

(«Sovetskaja Adžaaria»,
19. august 1972)

Tutvustame filmiklubi juhatast: **JÜRI LAMP** — esimees, töötab arvutusmatemaatika kateedris.

TIIT MERISALU — aseesimees, teoreetilise mehhaanika kateedri laborijuhataja.

prof. **GEORGI GOLST** — šeff-konsultant, teoreetilise mehhaanika kateedri juhataja.

Kes on kes filmiklubis

ELVIIRA METTUS — kassir ja finants-asjaajaja.

KREET LUUP — sekretär, tootmise organiseerimise ja ökonoomika kateedri laborant.

IGOR ŽUKOVETS — pressigrupi juhataja, raadiotehnika kateedri insener.

SERGEI KOSSITSENKO — pressitegelane ja 1/2 kohaga mehhaanik, LA-57 tudeng.

JÜRI ŠUMAN — org. grupi juhataja, orgaanilise keemia kateedri laborijuhataja.

Kontsert

LAULAB TAJO KADAJAS

8. septembril toimus TPI aulas kontsert, kus esinesid TPI instrumentaal- vokaalansamb-

lid. Mängis kaks ansambli. Nimed pole tuttavad, ansamblid olid mõlemad täiesti noored. (Trio V. Rahn — H. Härm — J. Pajupuu on küll tuntud ansamblist «Keldriline heli».)

Teine nn. äsjavalminud ansambel meeldis kõigile. Repertuaar oli hea. Aplausi oli palju pärast laule «Meil on kõik nii hea». (V. Kao — T. Kadajas) ja «Variatsioonid Vietnamis teemadel» (K. Zahharov — T. Kadajas). Ansambli liikmetest on spetsiaalset muusikaharidust saanud klaverimängija Lembit Tamm (muusikakoolis). Lembit õpib energeetikateaduskonna teisel kursusel. Soolokitarrimängib Aleksander Kaarna elektrotehnika teaduskonna kolmandalt kursuselt, rütmikitarrimängib Vello Kao (energeetika II k.), bassikitarrimängib Jüri Tiits (energeetika II), trumme — Konstantin Zahharov (mehaanika II). Solist on Tajo Kadajas majandusteaduskonna teiselt kursuselt.

S. KOSSITSENKO

Gruusias, kaasas laulud ja tantsud

50 NSVL

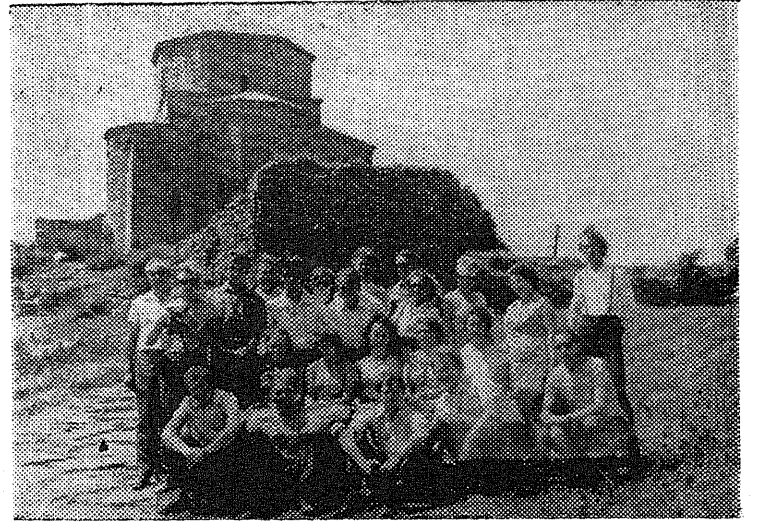
5.—25. augustini oli TPI agitbrigaad kontserte andmas Gruusias. Samas ajal viibis meil Eestis lauljate-tantsijate trupp Gruusiast. Tegemist on NSVL 50. aastapäevale pühendatud üliõpilaste üleliidulise agitatsiooni- ja propagandakonkurssiga. Sama ürituse raames oli kaks nädalat Tjumeni oblastis kontserte andmas Tartu üliõpilaste rahvakunstiansambli rühm ja ilikooli naisansambel.

Mis augustikuus Gruusias tehti ja kuidas seal tantsude ja lauludega Eestimaad tutvustati, sellest rääkis TPI kapitaal-ehituse osakonna insener August Böstrov. Gruusias käis ta «Kuljuse» tantsijana ja «Kuljuses» on tal käsil juba kuues tantsuaasta.

Gruusiasse sõitnud paarikümne liikmelist delegatsiooni juhtis teadusliku kommunismi kateedri õppejõud dots. V. Arhangelski. TPI-st kuulus taidlusrühma neli paari «Kuljuse» tantsijaid ja TPI akadeemilise meeskoori kvartett. Kaasas oli Vello Karu instrumentaalansambel saateansamblina; Toivo Luhats, kes tutvustas eesti rahvapille; teadustaja oli lavakunstikateedri tudeng Maria Klenskaja; lauljana esines inimesed Vahter konservatooriumist.

Kava kujutas endast montaaži merelauludest ja tantsudest, meeskvartett laulis «Kae-vurite valssi» ja «Ehitusmaleva laulu», «Kuljus» tantsis tantsu «Vanaisa polka», «Heinal», «Päev rannal». «Konnatants» võeti alati hästi vastu. Sõnaga, kava püüdis võimalikult hästi tutvustada Eestimaad ja anda publikule küllalt täielikku pilti meie vabariigist. Hästi menukas ol Toivo Luhats, sest nähtavasti olid eesti rahvapillid grusiinlastele väga põnevad ja huvitavad asjad. Publik sai kuulda hiitu kannelt, harilikku kannelt, ridavilet, pingipilli, parmupilli. — ei tea, kas kõik nooremad sorti eestlased neid pille kõiki isegi tunnevad?

Iga kontsert lõppes gruusia helilooja Lagidze lauluga sõprusel. See pani alati väga ilusa ja sõbraliku punkti esinemisele.

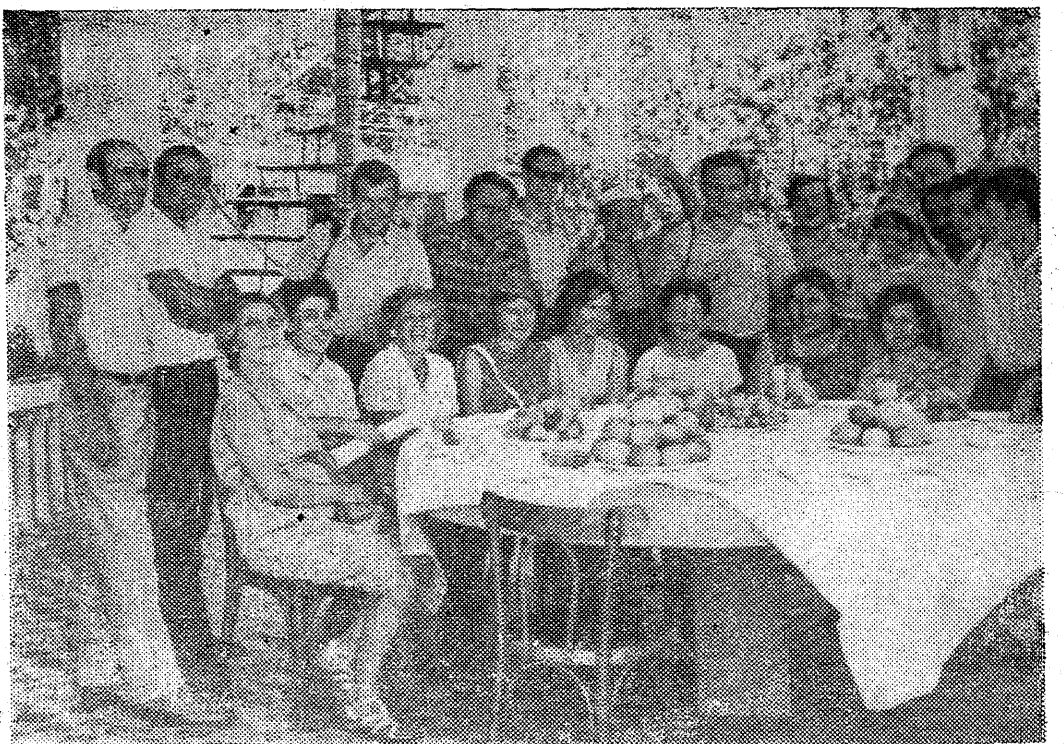
KÕIK KONTSERDIANDJAD KOOS

TBILISI VANA LINNAOSA KURA JÕE KALDAL.

Esineti kolmes linnas — Tbilisis, Batumis ja Suhhumis. Põhiliselt oli kuulajaks rahvas: sovhoosidest, kolhoosidest ja teha-stest, kuna esineti väga palju just tehastes ja maarahvale. Vastuvõtt oli soe, peaaegu ikka niisugune nagu ilmsi (ühel päeval Suhhumis näiteks 42 kraadi vilus). Kontsertide kõrval jäi alati

aega ka Gruusiaga tutvumiseks ja kõige huvitava nägemiseks. Rohkem juttu praegu Gruusias käinud agitbrigaadist ei tule, sest «Kuljuse» kroonika pidavat varsti jälle ametisse astuma ja siis saab temalt ehk pikema loo ka «Polütehnikule». Pildid sellel leheküljel toovad teieni tükikese Gruusiat noilt palavalt augustipäevilt.

PILT, KUST NÄHA, ET TÕESTI OLDI KÜLALISLAHKES GRUUSIAS.

MÖTTEID MITMEKS PÄEVAKS JA NÄDALAKS

Kaupo Pollisinski

Neeme Vellend

Olümpiaheitedlused viivad üha sagedamini juhuse ja paratamatuste vaheliste seoste juurde. Kus on mängus juhuse ja kus toimub kõik seaduspärasuse järgi? Korvpalli kuldmedali saatuse otsustas üks punkt. On see seaduspärasuse või mitte? Võrdsete vastaste puhul ei ole mõtet arutada, kas üks või teine pidi võitma või kaotama. Siin mängib oma saatustlikku rolli juhuse, mida nimetame sportlikuks õnneks.

* Spordialade kuninganna. Lõikuskuu lõpul olid favoriitid ja autsaidid. Nüüd on medalioomanikud teada, ent kõigi favoriitide auhinnakollektsioonis ei leidu Müncheni medalit. Kerry O'Brienilt on meele üks intervjuu, milles ta oli kindel, et võidab 8.18.0-ga kulla. Vääratus eeljooks viimasel ringil sulges aga finaaliukse. Kukkumine ei tähenda aga kõigile kaotust. Lasse Viren tõestas seda maailmarekordiga pikimal staadionidistantsil. Lõpp hea, kõik hea.

* Veel soomlastest. Kas jälle algas soomlaste hegemoonia kesk- ja pikamaajooksudes? Lasse Viren ja Pekka Vasala töid kaks jooksukulda. Neist kaks võideti poole tunni jooksul. See oli

soomlastele püha aeg. Autasutamispjedaalid kõrgeimale astmele pääsemiseks peab oskama võita. Ikka meenuvad need pjedaalid — Viren rangelt tõsine, Vasalal õnnepisarad tilkumas habemesse.

* Väide: «Mark Spitz võidab 7 olümpiakulda».

Aeg: 26. august 1972.

Kõik spordihuvilised ootasid huviga väite tõestust. Ja tõestus tuli!

Raudse järjekindlusega asus asjaosaline ise oma plaane realiseerima. Üheksa päeva jooksul ei teinud ta ühtegi «loogikaviga» ja tõusis unustamatute olümpiakangelaste esiritta.

* Neli aastat tagasi hävitas Roland Matthes kõigi teiste sellisjuurde loorberid Mexico olümpiasseisus. Nelja aasta jooksul on tõde: «Matthes on ületamatu» saanud aksioomiks, mis leidis kinnitust ka Münchenis.

* Spordis on juba nii, et suursaavutusteni jõudmiseks on vaja tabada töö ja talendi õige vahet. Ammu on jõutud tõeni, et talent ilma tööta ei maksa midagi. Tänapäeva spordis on

esile kerkinud veel üks tõde, mida peavad järgima kõik, kelle sihiks on olümpiapjedaal — töö ilma teadusliku aluseta on mõttetu. On tekkinud kolmaurk, mis suures osas määrab sportlaste tulemuste kasvu: talent — töö — teadus. Maailm on suundumas tippsportlaste massilisele «tootmisele». Kaks viimast komponenti hakkavad üha suuremat osa mängima.

* Ujumise juurse tagasi tulles peab jälle mõtlema inimvõimete piirile. Finaalides löödi maailmarekordeid mitte sekundisajandikega, vaid tervete sekunditega! Bilansiks jäänud 3 maailmarekordit kahvatavad kõik fenomenaalset Mark Spitzit seitsmenda kuldmedali ees. Müts maha!

* Tänapäev tehniseeritud maailm ei jätta rahule ka olümpiamänge. Püüde demonstreerida saavutusi tehnikavallas on mängude korraldajad viinud absurduseni. Kas kaks tuhandikku sekundit on tõesti nii suur paremus vastase ees, et teha vahet esimese ja teise vahel? Paremus määramine täpsusega, milleni inimese võimed ei küüni, on mõttetu, see surub emotsionaalse laenguga küllastatud võistluse liigrangetesse raamidesse.

naeratati rõõmsalt. Ohtu finaalsiks oli mälestuseemete vahetamine ja sõprusring.

K. POLLISINSKI
MT-51

VAADE EDINBURGHILE. PAREMAL AUSAMMAS DUGALD STEWARTILE (FILOSOOF, 1753—1828).

LONDON. PARLAMENDIHOONED.

Kas olete juba...? Lõpetada võiks selle pealkirja sõnadega: näinud, lugenu, kuulnud. Nii-siis: kas olete juba näinud, kas olete juba kuulnud, kas olete juba lugenu? — vastavalt sellele, millest juttu tuleb: kas uuest raamatust või uuest teatritükist või heast filmist. Loodame üsnagi regulaarselt hakata neist meie lehes juttu tegema. Ei jähka nimetada «Kas olete juba...?» rubriigiks, sest rubriigid kipuvad mõnikord enne õiget aega välja surema, aga oleks kena, kui meie lugejad ka ise «Kas olete juba...?» teemal sõna võtaksid. Samuti palume mitte ära jätta, kui toimetus kellegi poole pöördub palvega sel teemal kirjutada.

KAS OLETE JUBA...?

Teid huvitab, mis on intelligentsuskvotsient (IQ) ja kuidas seda mõõta? Oma huvi saate rahuldada, kui hangite hilja-aegu «Loomingu» Raamatukogu väljaandel ilmunud raamatu «Tunne oma võimeid» Autor on inglase H. J. Eysenck. Tõlkinud P. Kes. Ilmus raamat tänava augustikuus. Lisaks nn. teoreetilisele jutule leiab selles ajaviidet mitmeks õhtuks, võite teha väikesed järeldused oma isiku kohta.

Alljärgnevalt väljavõtteid nimetatud raamatust.

* «Tunne iseennast!» on üks hüüdlauseid, mille vanad kreeklased meile pärandasid, ja kuigi selline teadmised ei tarvitse alati nii tulus ning kasulik olla,

nagu vanad kreeklased ja tänapäeva psühhoanalüütikud arvavad, ei ole siiski mingit kahtlust, et enamik inimesi tunneb suurt huvi oma isiksuse, temperamendi, intelligentsuse, iseloomujoonte, võimete, komplekside jne vastu. Ma olen sageli võhikutele intelligentsuse olemusest ning mõõtmisest loenguid pidanud ja olen peaaegu alati märganud kuulajate pettumust, kui ma neile ütlen, et pole olemas kerget ja lihtsat meetodit, mille abil nad saaksid oma intelligentsust mõõta. Käesolev raamat on koostatud eesmärgiga parandada seda olukorda, nii et kõigil, kes on küllalt arukad juhendeid jälgima, oleks võimalik üsna täpselt oma intelligentsuskvotsienti kindlaks

määrata. Sellega aitab see raamat ehk mõningalgi määral kaasa käesoleva lõigu alguses tsiteeritud õpetuse realiseerimisele...

* ...Me näeme, et tegemist on korrapärase langusega kõrgema kvalifikatsiooniga haritlaste ja administratiivtöötajate rühmast, keskmise IQ-ga 153, liht- ja juhatööliste, IQ-ga 80 piiril. Need arvud on muidugi vastavate rühmade keskmised, ühe ja teise rühma liikmete vahel esineb tavaliselt tunduvalt kattumist. Väga tark prahivedaja kogub kahilemata palju rohkem punkte kui väga rumal jurist; väga tark hulgu teeb testi paremini kui väga rumal arst; väga tark mullatööline paremini kui väga rumal kapten. Üldine seos intelligentsuse ja sotsiaalse seisundi vahel on üsna ilmne, aga see ei ole kaugeltki absoluutne; kui me püüaksime ennustada mõne isiku intelligentsust tema ameti järgi, siis me tabaksime sagedamini märki, kui seda lihtsalt juhusliku oletuse järgi tehes, aga siiski eksiksime nii sageli, et see ei tasu ennast ära...

* ...Laps või üliõpilane ei pruugi eksamil halba hinnet saada mitte intelligentsuse puudumise, vaid püsivuse puudumise tõttu. Kahilemata tuleb teataval määral vaeva näha, enne kui aine selgeks saab, ja pole mingit põhjust eeldada, et tark laps õpib tingimata suurema hoolega ja meelsamini kui rumal laps. Onnaks on võimalik selliseid iseloomujooni nagu püsivus objektiivselt mõõta (neid küsimusi on käsitlenud minu raamatus «Mõttekus ja mõttetus psühholoogias»), ja tulemused näitavad täiesti selgesti, et püsivus on intelligentsuse kõrval — ja temast sõltumata — tõepoolest tähtis lisafaktor...

* ...Intelligentsuse mõõtmisest rääkima hakates on kõigepealt vaja hajutada üks laialt levinud väärkujutus. Sageli arvatakse, et intelligentsustestid on välja kujunenud ning koostatud vastavalt mõnest soliidsest teaduslikust teooriast tulenevale põhiprintsiibile; ja sama laialt on levinud arvamus, et ükskõik kui teaduslik intelligentsuse mõõtmine ka poleks, on tema praktiline väärtus väga väike, eeskätt teatavate loomupäraste raskuste tõttu, mis ilmnevad, kui minna elevantuormist turuplatsile ja psühholoogiateaduse väidetud rakendamatusel igapäevase elu praktiliste probleemidele. Tegelikult on olukord täpselt vastupidine. Intelligentustestid ei baseeru mingitel soliidsetel teaduslikel printsiipidel ja ekspertide hulgas puudub suuremalt osalt üksmeel intelligentsuse olemuse küsimuses...

«No vaata nüüd ise, milline sa välja näed! Ah, sa ju ei näe, ega silmad kinni vahtida saa. Endal veel nii häa nägu peas kah, oled sisse seadnud kui kuninga kass. Ja üldse, kus sa vedeled, tont võtaks! Oigu, kui oled, siis ole pealegi. Tegeelikult on ju sinuga päris mõnus vestelda.»

Tahtsid midagi öelda? Ütle, üttele! Ei üttele? Ei taha, pole vajagi. Oige kah, vanemate juttu pole kena segada. Kus ma jäingi? Ah jaa, sa oled mul ju täitsa. Täitsa tore ja armas, kullatükk kohe... See tiitsiani-karva soeng ja pikutad kah nii kenasti. Selline vaba ja sundimatu poos ja ruumi on meile mõlemale küllalt — sa oled ju nii peenikene, minu mitu korra saledam. Näe, panen käe su ümber ja ütataks veelgi... Mis sa siputad, tead anekdooti kana ja kuke jooksmisest? Ei tea, seda jaa — sa oled mul ju kor-

ralik, anekdoote ei kuula ega räägi edasi — ega ma ep räägi kah, sulle ju ei meeldi. Aga maruvahva oled ikkagi. No küüned jätame nüüd küll mähgust välja, nad on sul kenad pikad, aga mo käte peal tallanahka ei kasva. Vaata kus! Vot nii, nii on palju parem, eks. Jessas, kui soe sa oled. Oled äkki külmetanud? Pole? Tore on, üks ifluents või midagi sähherdust pidi linna peal ringi hulkuma. Hoi, et sa kõiksugu asju ei söö.

Tead sa, mis Volts eile ütles? Üles, et oled mul üks äge kuju küll, et ta peaks endale kah sellise otsima. Ma kiitsin kohe, et õieti teeks küll. Sul on ju minu juures hea, eks.

Kallis. Pühapäevane tunne on ikka küll — keegi ei sega, kõik on nii rahulik, sinu hingamine kostab kui tüüni tuuleil kaugetelt Kanaari saartelt — justkui

PIKUTADES

rahuriik oleks mu tuppa saabunud.

Homme pean jälle töhe minema, mis sul viga — puhkad muudkui. Aga sellele praegu ei mõtle. On parematki teha. Näh, tuul hakkas tõmbama, nojah, kõõgi üks vajuks lahti. Ega kinni panna küll ei viitsi. Hakkas külm? Tule mulle lähemale, ära nüüd karda. Nii jah, mul kah külg soojem. Külmetust pole igatahes karta ja mõnus on.

Hämaraks kipub minema. Lampi ei pane, ega? Ma toon pärast küünla, las praegu olla. Pane oma silmakede natuke-seks kinni, niiviisi, nüüd näen sind ka... Kui sa mulle otsa vaatad, näen vaid su rohe-rohelisi suuri silmi ja muu maailm kaob minu jaoks lõpmatusse või kaugemalegi. Kena oled! Mis? Sulle ei meeldi, kui nii ütlen? Tagasihoidlik oled pealekautba... Täna naeratuse eest. See tegeelikult sobib sulle, tead seda isegi. Hm, pisut kaval oled.

Vanamehele peaks kolmeka ära maksma. See on mul viimane. Ehee, seekord jääb ära, sina ju mind ei võida. Neljapäe-

val peaks raha saama, siis klaarin ära.

Kuidas sa saad ometi kogu aeg nii paljalt olla? Ja tekk on sul ka kõik aeg külje all. Panen oma käe... no kuhu ma ta paneks, panen õige siia. Mis sa võpatad, külm või, ja värised ka veel. Eks ole ju hea nõndaviisi! Akki on sul raske, kui käsi täis vatsale toetab? Ma võin ka ära võtta. Ei ole, eks ju. Vaikimine on nõusolek. Panid jälle silmaluugid kinni. Mõnuled või... või äkki jääd hoopis tuttu — tõepoolest, sul võib mu loba kuulates igav hakata. Ehk vajad nooremat seltsilist? Vaatame! Ega ma veel sihuke ätt ka pole, et sinuga veidi mürada ei jaksaks.

Kõdi sa ei karda. Siit ka mitte? Turtsatad veidi... aga nüüd? Mõnus on libistada kätt sinu siidpehmet ihu pidi. Surud end lähemale... Sul on ka mõnus. Ära ehmata. Telefon. Tiri-seeb veel paar korda ja tüdinebki. Võpatasid. Tulid veel lähemale, tule aga tule. Oledki terveniisti mu külje all.

Üks, kaks, kolm... kuus...

Näh, segi läheb su ribide lugemine. Tead, et kaelkirjakul ja varblasepoisil on ihupalju kaelalüüsid ja... Aga kust sa peaksidki seda teadma, lehti ei viitsi sa ju lugeda. Nii soe on, sinu põsk minu oma vastas. Käsi liigub mööda su selga allapoole... veel veidi — pastoi — liialt kaugele ka ei või. Nüüd toome käe ülespoole tagasi... Mis teed sellist nägu, ei meeldi nii? Veelkord käsi altpoolt üles, vot nii, ja pigistan sind pisunatukene enda vastu, sedav... Ai, RAISK!! Mis sa küünistad! Või sulle ei meeldi, kui vastukarva silitatakse! Näe, nägu nüüd verine, kuidas ma nüüd õhtul Nelli poole lähen? Küsib kohe, kelle juures eile õhtul ehal käisin. NO KURAT, ma ütlen, ega kassid ikka õiget sõpra saa — kraabib või peremehel silmad peast!

Selle peale tõusis roostekarva isakass INTS oma sametistele käppadele, turtsatas põlglikult ja vonksas, saba küünlana, kürustamata kõõki.

KUI ÄKITSELT VÕIB KATKEDA IDÜLL!

TUUSIKUD

TPI a/ü. komiteele on eraldatud IV kvartaliks järgmised sanatoorsed ja puhkekodu tuusikud. Avaldused esitada soovijail teaduskondade a/ü. büroodele hiljemalt 5. oktoobriks.

IV KVARTALI TUUSIKUD

osamaksu hind

Sotsi «Pobeda», 12.12—6.01 — närvisüsteemi haiguste raviks	31.80
Kemeri «Latvija», 30.11—25.12 — liikumisorganite haiguste raviks	37.80
Kemeri «Tšaika», 10.11—5.12 — seedetrakti haiguste raviks	34.50
Essentuki amb., 3.12—28.12 — seedetrakti haiguste raviks	30.—
Pjatigorski amb., 23.12—17.01 — seedetrakti haiguste, liikumisorganite, närvisüsteemi, gүн. haiguste ja nahahaiguste raviks	33.—
Pärnu «Estonia», 5.10—30.10 — liikumisorganite ja gүнekoloogiliste haiguste raviks	33.—
Pärnu «Estonia», 25.12—19.01 — närvisüsteemi haiguste raviks	33.—
Pärnu «Rahu», 3.10—28.10 — liikumisorganite haiguste raviks	33.—
Pärnu «Rahu», 26.12—20.01 — seedetrakti haiguste raviks	33.—
Pärnu «Sõprus», 9.10—3.11 — vereringehaiguste raviks	33.—
Pärnu «Sõprus», 24.11—19.12 — vereringehaiguste raviks	33.—
Pärnu «Sõprus», 15.12—9.01 — vereringehaiguste raviks	33.—
Pärnu «Sõprus», 27.12—21.07 — vereringehaiguste raviks	33.—
Haapsalu «Laine», 17.12—11.01 — seedetrakti haiguste raviks	33.—
Pärnu pans., 1.10—26.10 — liikumisorganite, närvisüsteemi, gүн. haiguste ja südame-veresoonkonna-vereringehaiguste raviks	30.—
Pärnu pans., 29.10—23.11 — liikumisorganite, närvisüsteemi, gүн. haiguste ja südame-veresoonkonna-vereringehaiguste raviks	30.—
Pärnu pans., 10.12—4.01 — liikumisorganite, närvisüsteemi, gүн. haiguste ja südame-veresoonkonna-vereringehaiguste raviks	30.—
Pärnu pans., 19.12—13.01 — liikumisorganite, närvisüsteemi, gүн. haiguste ja südame-veresoonkonna-vereringehaiguste raviks	30.—
Pans. «Adler», 20.11—13.12 — liikumisorganite, närvisüsteemi, gүн. haiguste ja südame-veresoonkonna-vereringehaiguste raviks	33.—

IV KVARTALI PUHKEKODUTUUSIKUD

osamaksu hind

«Lampedžai» — 4.11—18.11	12.—
«Laulasmaa» — 3.10—14.10	7.20
«Laulasmaa» — 3.10—14.10	7.20
«Laulasmaa» — 3.10—14.10	7.20
«Laulasmaa» — 14.12—25.12	7.20
«Laulasmaa» — 14.12—25.12	7.20
«Laulasmaa» — 14.12—25.12	7.20
«Pühajärve» — 1.12—12.12	7.20
«Pühajärve» — 1.12—12.12	7.20
«Pühajärve» — 25.12—5.01	7.20

TEADAANNE

TPI raamatukogu palub kõiki õppejõude ja teenistujaid, kes on raamatukogu kaudu tellinud või uudiskirjanduse näituselt valinud trükiseid, neile järele tulla teadusliku kirjanduse osakonda Ehitajate tee 5.

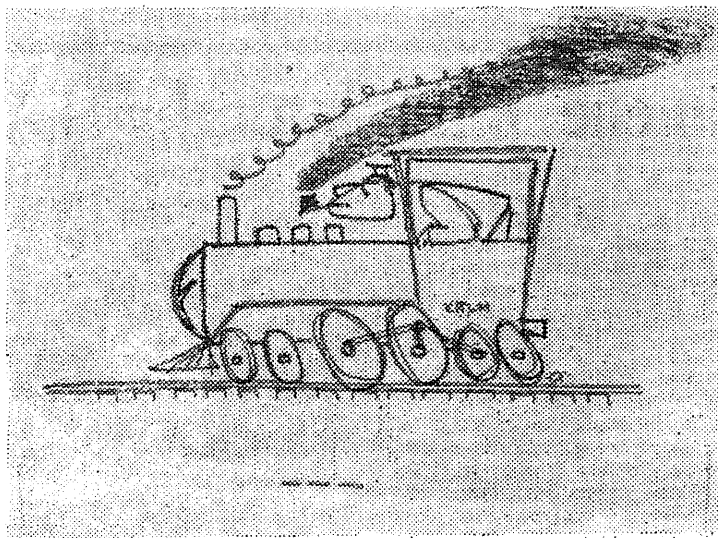
Trükiseid hoitakse teie nimel üks kuu.

TPI raamatukogu.

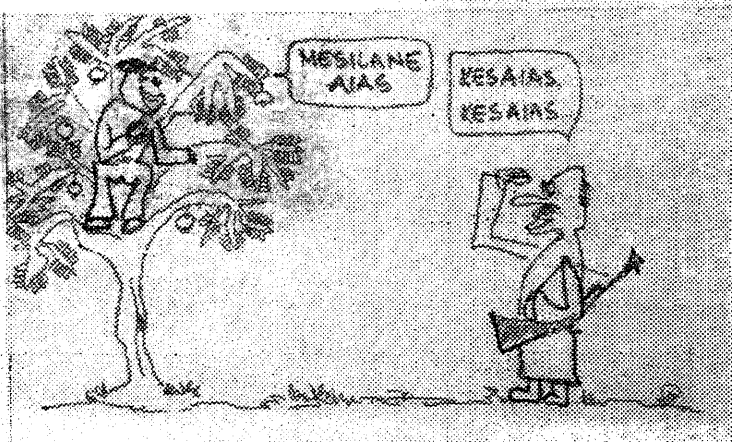

ANNE ja TOOMAS PALJU ÕNNE!
Sõbrad, tuttavad.

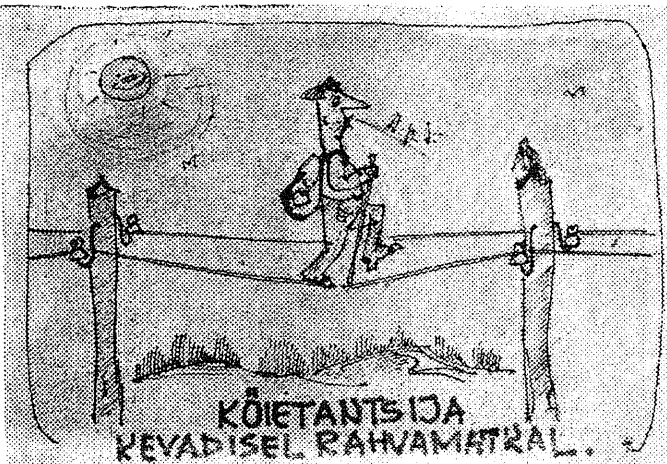
Karikatuurivõistlusele

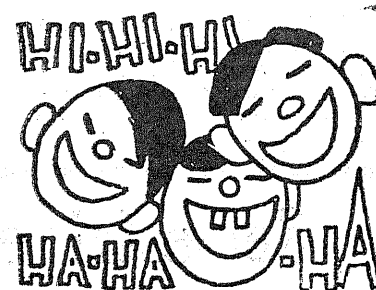
Märgusõna «Tuhh»

Märgusõna «Kuklane»

Märgusõna «Marss»

PULM SÜÜPINGIS...

...toimus hiljuti Austraalias ja kutsus esile elavaid vaidlusi Themise templite kuluaarides. 47-aastane sissemuraja Richard Simpson suutis kohtuprotsessi vaheajal tõestada võlvalve neiu- le, hageja peamisele ja ainsale tunnistajale, et kõik ta mõtted ja unistused kuuluvad ainult temale. Kirelöömas vaevlev retsidivist anus tütarlast otsekohe, veel enne vaheaja lõppu, astuma temaga seaduslikku abiellu. Rekordiliselt lühikese aja jook- sul sai abielu registreeritud, see- järel tuli aga protsess lõpetada ja Simpson rahus minema lasta, jättes ta ilma üsna pikaajalise istumise võludest; seaduse järgi ei saa süüdistatava abikaasa kui lähedane sugulane kohtus tun- nistajana esineda.

Simpson ja ta pruut särasid õnnest, seadusesilmad lautasid käsi, kuid neid rahustas veri- värske abielumehe ämm.

«Ega ta karistusest pääsenud pole,» rääkis see. «Ta ise määras endale kõrgeima karistusmäära. Mina juba oma tüdruku tunnen.»

NELI POOLIKUT ÕUNA

Eukleidese käest küsis kord ta õpetaja:

«Kui sulle pakutakse õunu, mida sa eelistaksid — kaht ter- vet või nelja poolikut õuna?»

«Loomulikult nelja poolikut, õpetaja.»

«Aga miks? See on ju üks ja seesama!»

«Mitte sugugi. Kui ma võtan kaks tervet õuna, kust ma siis tean, kas nad pole ehk usita- nud?»

ÕIENDUS

Eelmises «TP»-s on artiklis «Olla või mitte» viga — nime asemel J. Hill peab olema J. Lill.

Vastut. toimet. O. PÖDER

«Таллинский политехник». Ор- ган парткома, ректората, комите- та ЛКСМЭ и профкома Таллинско- го политехнического института. Trükikoda «Ühiselu», Tallinn. Pikk t. 40/42.

Hind 2 kop.

MB-08246
Tellimise nr. 2212